

Handleplan for detailhandlen og bylivet i Haderslev Kommune

Handleplanen er en del af Haderslev Kommunes strategi for detailhandlen i kommunen og beskriver de indsatser, der skal medvirke til at realisere strategien.

Handleplanen gælder for centerbyerne Haderslev, Vojens og Gram og kompletterer Haderslev Kommunes og Haderslev Erhvervsråds oplevelsesstrategi og visionsarbejdet for henholdsvis Vojens og Gram.

En gennemførelse af indsatserne skal ske i en fortløbende dialog med Teknik og Miljø i Haderslev Kommune og under hensyntagen til kommunens arkitekturstrategi.

Handleplanen har fokus på fem indsatsområder:

- 1) Attraktive byrum
- 2) Oplevelser i bymidten
- 3) Butiksudbud og service
- 4) Tilgængelighed
- 5) Samarbejde

Handleplanen er udarbejdet af en styregruppe bestående af:

- Orla Mortensen, Haderslev Butikker
- Stig Aaes Jensen, Forum Vojens
- Jesper Yde, Gram Handelsstandsforening
- Lene Bræraa, Haderslev Erhvervsråd
- Kai Wisnewski, Teknik og Miljø
- Søren Bækgaard Nielsen, Sekretariat og Udvikling

Attraktive byrum

Indsatsområdet har fokus på forskønnelse og udvikling af centrale byrum i bymidten¹. Byrummene skal indbyde til ophold og understøtte en sammenhængende, mangfoldig og oplevelsesrig bymidte.

Midlertidig forskønnelse af Gravene i Haderslev

Styregruppen anbefaler, at der skal ske en midlertidig forskønnelse af Gravene, indtil en større og mere langsigtet plan godkendes.

Gravene prioriteres, da det er bymidtens centrale plads, der kan udvikles til et større aktiv for byen og sammenkoble bymidten med byfornyelsesprojektet på Jomfrustien.

En midlertidig forskønnelse skal gøre pladsen mindre ved hjælp af flytbare træer og bænke og indbyde til aktivitet og hygge. Træerne kan senere anvendes i andre byrum.

Budget: ca. 100.000 kr. Projektet gennemføres i foråret 2017. Idékatalog er vedlagt som bilag.

Det anbefales endvidere, at projektet evalueres for at belyse gevinsten ved en egentlig omdannelse af Gravene og i den forbindelse, at der tages stilling til en fase 2, dvs. en langsigtet strategi og egentlig omdannelse af Gravene.

Forskønnelse af gågaden i Haderslev

Forskønnelse af gågaden i Haderslev skal give gågaden et meget tiltrængt visuelt løft. Styregruppen anbefaler, at gågaden forskønnes i form af rengøring af bænke, blomsterkummer, flere træer og spændende belysning.

Budget: ca. 150.000 kr. Projektet gennemføres i foråret 2017.

¹ Betegnelsen "bymidten" er en samlet betegnelse for henholdsvis bymidten i Haderslev, Vojens (Rådhuscentret) og Gram (Gram Torv).

Styrket indsats for etablering af restaurant ved Damparken

En klar styrke ved Haderslev bymidte er muligheden for at koble naturskønne omgivelser med shopping, aktiviteter, events og hygge– tæt på gågaden. Etablering af en restaurant skal skabe mere liv og danne grundlag for nye aktiviteter og byrum i og nær Damparken.

Styregruppen anbefaler, at Haderslev Kommune og Haderslev Erhvervsråd i samarbejde med Haderslev Butikker igangsætter dialog med mulige investorer og driftsherrer om etablering af en restaurant på Wittenberg Plads ved Damparken.

Forskønnelse af Rådhuscenter Vojens

Der er stærkt behov for et visuelt løft af området omkring Rådhuscentret. Styregruppen anbefaler, at det nuværende antal bænke udvides med yderligere bænke og småborde. Endvidere renoveres og genbeplantes blomsterkummer i hele parkeringsarealet.

Budget: 125.000 kr. Projektet gennemføres i 2017.

Afdækning af muligheden for et torveareal i Rådhuscenter Vojens

Som et væsentligt supplement til arbejdet med Vision Vojens skal et torveareal bidrage til, at Rådhuscentret fremstår som et attraktivt og hyggeligt indkøbscenter. Styregruppen anbefaler, at det undersøges, om det er muligt at tiltrække torvebutikker i antallet 4-5. Torvearealet tænkes placeret fra parkeringsarealet og ned mod Sundhedscentret.

Renovering af p-areal ved Gram Torv

Som et væsentligt supplement til arbejdet med Vision Gram anbefaler styregruppen, at den store p-plads nord for Torvet forskønnes ved hjælp af ny belægning/forbedring af den eksisterende, blomsterkummer og rengøring af den øvrige del af området samt ca. 10 flytbare træer, der kan skabe liv og understøtte de aktiviteter og arrangementer, der i forvejen holdes på pladsen.

Budget: 80.000 kr. Projektet gennemføres i 2017

Oplevelser i bymidten

Indsatsområdet skal dels skabe nye aktiviteter, som kan give bymidten mere liv - på alle tider af døgnet - og dels synliggøre og informere borgere og turister om seværdigheder, oplevelser mv.

Nye aktiviteter og bevægelsesformer

Nye aktiviteter og bevægelsesformer skal udfordre vante forestillinger om, hvordan byrum kan bruges; lokale borgere og turister skal opleve og bruge byen på nye måder.

Styregruppen anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe til at gennemføre et forsøgsprojekt.

Mulige interessenter kan være idrætsforeninger og Voksen og Sundhedsservice i Haderslev Kommune.

Budget: 80.000 kr. Projektstart i 2017. Eksempler på aktiviteter er vedlagt som bilag.

Seværdighedsskilte i Haderslev

Styregruppen anbefaler, at der opsættes moderne seværdighedsskilte, der skal synliggøre seværdigheder/oplevelser i bymidten og brande Haderslev som historisk handelsby i tråd med oplevelsesstrategien. Eksempler på skilte er vedlagt som bilag.

Budget: 15.000 kr. pr. skilt

Udbredelse af QR-koder i Haderslev

QR-koder er en nem og smart måde for borgere og turister at søge information om byens historie. Projektet er i gang, og de første QR-koder er tilgængelige.

Styregruppen anbefaler, at systemet udvides til de historiske bygninger i bymidten samt ruter på Wikipedia/Viki, f.eks. 9. april-ruten og reformationsruten.

Budget: 15.000 kr. i 2016 og 2017. QR-koderne kan udbredes til Vojens og Gram.

Butiksudbud og service

Indsatsområdet skal blandt andet styrke dialogen med nye potentielle butikker. Fokus er samtidig på kundernes forventninger til servicen i butikkerne, som i dag er mangesidet, lige fra personlig betjening til et bredt vareudbud og fleksible løsninger i form af nethandel.

Styrket dialog med butikker

Haderslev Butikker har i samarbejde med Haderslev Erhvervsråd nedsat en arbejdsgruppe, der har fokus på at tiltrække specialbutikker og butikskæder.

For at styrke denne indsats anbefaler styregruppen, at konsulentfirmaet ICP undersøger og varetager kontakt til anbefalede butikker, der mangler i Haderslev.

Budget: 120.000 kr. Opstart i efteråret 2016. Tilbud fra ICP er vedlagt som bilag.

Styregruppen mener, at en systematisk dialog med potentielle butikker bør have høj prioritet, men at der også ved hjælp af en bymidtestrategi bør arbejdes på løsninger med et længere sigte.

Etablering af informationsbutik i Haderslev

En Informationsbutik skal være et væsentligt omdrejningspunkt for branding og PR af Haderslev. Butikkens fokus vil være på igangværende og kommende byfornyelses- og klimatilpasningsprojekter samt andre større og mindre aktiviteter, f.eks. Haderslevs kommende værtsskab for fejring af reformationen. Etableringen og driften af butikken kan ske i samarbejde med Provas.

Ændring af byggefelter i Rådhuscenter Vojens

Indsatsområdet drejer sig om den tidligere Fakta-butiks størrelse set i forhold til de ønsker, som varehuse har som almindelige krav. Styregruppen anbefaler, at der skal være et fokus på, om den nuværende størrelse er hindrende for etablering af en dagligvarebutik i "Fakta-bygningen"

Temaaften om udvikling af servicen

Styregruppen anbefaler, at der holdes en temaaften for medlemmerne af detailhandelsforeningerne. Der vil blandt andet være tips og inspiration til service, indretning og oplevelser i butikkerne.

Temaaftenen følges op med vedvarende information og sparring med butikkerne.

Haderslev Erhvervsråd vil fungere som tovholder på denne proces.

Budget: 10.000 kr. Afholdes efteråret 2016.

Haderslev Butikker vil desuden på forsøgsbasis igangsætte et sparringforløb mellem etablerede og nystartede butiksejere. Disse erfaringer formidles videre til detailhandlen i Vojens og Gram.

Fysiske butikker og webbutikker

Kombinationen af fysiske butikker og webbutikker rummer store muligheder for ikke kun kædebutikkerne men også specialbutikkerne.

Styregruppen peger på, at der i dag er et stærkt behov for at få belyst udfordringer, muligheder og potentielle gevinster for specialbutikkerne.

Styregruppen anbefaler, at en sådan afdækning sker i samskabelse med uddannelsesinstitutionerne og andre partnere, herunder inddragelse og udbredelse af erfaringer fra (lokale) specialbutikker, som allerede har oprettet en webbutik.

Indsatsområdet skal sikre, at borgere og turister har nem adgang til de lokaliteter, de ønsker at besøge i bymidten.

Informationsindsats om p-henvisningssystem i Haderslev

Styregruppen anbefaler, at der i forbindelse med etableringen af et p-henvisningssystem i Haderslev 2017-2018 sker en bred og målrettet information om systemet fra Haderslev Kommunes side.

Haderslev Butikker vil desuden gå i dialog med butikkerne om andre parkeringsmuligheder for butikkernes personale.

Udvidelse og renovering af p-arealet i Rådhuscenter Vojens

Skulle der i forhold til krav til parkeringspladser komme til at mangle sådanne, kan disse anlægges som skråparkering på bagsiden af Rådhuscentret, hvor der i dag er græsabat. En oplagt ide er at forsyne disse pladser med overdækning bestående af solceller.

Fjernelse af forhøjninger/bump i Rådhuscenter Vojens

Styregruppen anbefaler, at forhøjningerne/bump mellem parkeringsarealerne i Rådhuscentret fjernes. Dette kan ske samtidig med, at der i år pålægges ny belægning, når dagligvarebutikken Aldi er færdigbygget.

Synliggørelse af Gram Torv

Styregruppen anbefaler, at man øger synliggørelsen af Torvet/butiksområdet i byen. Dette kan foregå ved opsætning af skilte ud til de større veje. Konkret tænkes der placeringer på hjørnet af Torvegade og Slotsvej (Ved den gamle Nordea) samt i rundkørslen ved Posthusvej, ved OK anlægget ud mod rundkørslen.

Samarbejde

Indsatsområdet skal udvikle og styrke dels samarbejdet mellem kommunens centerbyer og dels samarbejdet i de enkelte byer.

Samarbejde på tværs af byerne

Styregruppen anbefaler, at der etableres en fast årlig møderække mellem detailhandelsforeningerne, Haderslev Kommune og Haderslev Erhvervsråd.

Styregruppen ser især et behov for et styrket samarbejde og videndeling på områderne events, 'det gode værtskab', nethandel og service. Herudover kan samarbejdet bestå i at facilitere temadage og arrangementer for detailhandelsforeningerne.

Samarbejde butikker imellem i Vojens

Antallet af medlemmer af Vojens Handels- og Erhvervsklub er i dag meget lille. Styregruppen anbefaler, at der igangsættes aktiviteter til at understøtte de tiltag, der allerede er i gang fra foreningens side, således at andre erhvervsdrivende end handel og liberalt erhverv bliver medlemmer af foreningen.

Samarbejde om events og sportshøjdepunkter i Vojens

Handlen i Vojens har i dag et meget lille udbytte af de store sportsbegivenheder, der finder sted i byen. Styregruppen anbefaler, at der skabes grobund for et meget tættere samarbejde mellem disse aktiviteter og handelslivet.

Samarbejde med Gram Slot

Samarbejde på tværs af handel, erhverv og foreninger skal styrke byens sammenhold, vidensdeling og udvikling og gennemførelse af flere aktiviteter. I skrivende stund arbejdes der i "Gram Slotsby gruppen" på at skabe idéer til at binde byen og slottet sammen ved hjælp af eksempelvis skiltning. Styregruppen indstiller, at dette samarbejde fortsættes, og at denne gruppe under oplevelsesnetværket understøttes i det omfang, det viser sig relevant.

Budgetforslag:

Aktivitet (1.000 kr.)	2016	2017	2018
Midlertidig forskønnelse af Gravene i Haderslev		100	
Forskønnelse af gågaden i Haderslev		150	
Forskønnelse af Rådhuscenter Vojens		125	
Renovering af p-areal ved Gram Torv		80	
Nye aktiviteter og bevægelsesformer		80	
Seværdighedsskilte i Haderslev	55		
Udbredelse af QR-koder	15	15	
Styrket dialog med butikker	120		
Temaaften om udvikling af servicen	10		
I alt	200	550	